

**Република Македонија
ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА**

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2016 ГОДИНА**

Јануари, 2016

Поаѓајќи од стратешките определби на Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст: ДКСК) за целосно исполнување на надлежностите утврдени со Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување судир на интереси, Законот за заштита на укажувачите и Законот за лобирање, препораките од Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2015 година на ЕУ, активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016 – 2019 година (во натамошниот текст: Државна програма 2016-2019), Акцискиот План за Итни реформски приоритети на Владата на Република Македонија од претходно објавениот извештај на Прибе, Стратегијата за Југоисточна Европа 2020, Стратешкиот план на ДКСК за периодот 2016 – 2018 година, Акциски план за спроведување на стратешките приоритети на БЈН за натамошен развој на системот на јавните набавки 2014 – 2018, Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно членот 49 став 1 алинеја 2 од Законот за спречување на корупцијата, ја носи следната

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ЗА 2016 ГОДИНА

Цел на Програмата за работа на ДКСК за 2016 година (во натамошниот текст: Програма) е афирмацијата на проактивните политики за стеснување на просторот за корупција, коруптивно однесување и спречување на појави на судир на интереси, со особен фокус на јакнење на личниот и институционалниот интегритет, како и дефинирање на активностите на Државната комисија во 2015 година кои произлегуваат од нејзините законски надлежности, јакнење на меѓу институционалната и меѓународната соработка и јакнење на нејзиниот капацитет за ефикасна и ефективна борба против корупцијата.

ДКСК, во активностите што ќе ги реализира во 2016 година, ќе се раководи од принципите на законитост и одговорност, применувајќи ги надлежностите што ги има во насока на целосно и доследно почитување на Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување судир на интереси и Законот за лобирање. Исто така ДКСК ќе пристапи кон имплементација на активностите планирани за 2016 година, а утврдени во Државната програма.

И во текот на 2016 година ДКСК ќе продолжи да работи на реализација на активностите предвидени во ИПА ТВИНИНГ проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“ како и на реализација на препораките што се однесуваат на ДКСК од четвртиот круг на евалуација на ГРЕКО „Превенција на корупцијата кај членовите на парламентот, судиите и обвинителите“.

Програмата за работа за 2016 година, ќе биде насочена кон:

1. Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државната програма 2016-2019;
2. Реализација на активностите од Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019, што се во надлежност на ДКСК за 2016;
3. Отпочнување со процесот на Антикоруписка проверка на легислативата;
4. Постапување по пријави со наводи за сомневања за корупција;
5. Постапување во спречување на корупција во изборен процес;
6. Следење на имотната состојба на службените лица;
7. Постапување по предмети за можен судир на интереси и постапување по изјавите за судир на интереси;
8. Активности во насока на реализирање на Твиннинг проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“ – во рамки на Инструментот за пред пристапна помош (ИПА) финансиран од програмата на Европската Унија 2010;
9. Имплементација на Законот на заштитата на укажувачите;
10. Зајакнување на капацитетите на ДКСК;
11. Отпочнување и спроведување на активности во насока на реализација на проектот „Антикорупциска едукација на учениците од средните училишта“;
12. Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси, Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор;
13. Јакнење на меѓународната соработка на ДКСК за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа и развивање на проекти, потпишување на Меморандуми за соработка и разбирање со земјите од регионот и пошироко;
14. Подигнување на свеста за борба против корупцијата и судирот на интереси, а особено јакнење на личниот и институционалниот интегритет

Целите и активностите предвидени со оваа Програма се креирани и усогласени со финансиските средства одобрени со Буџетот на ДКСК за 2016 година („Службен весник на РМ“ број 155/14) како и финансиската поддршка на меѓународни донатори за работењето на ДКСК, а особено од Европската комисија преку ТАИЕХ инструментот и Твиннинг ИПА проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“.

Овој документ содржи наративен дел со утврдени и образложени цели и акциски план со активности за реализација на целите. Активностите со кои ќе се реализираат наведените цели, а се содржани во акциониот план, меѓу себе се тесно поврзани.

1. Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019

ДКСК има централно место во процесот на координирање на активностите и следење на остварувањето на Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019. Преку овој стратешки антикорупциски документ на национално ниво, а воедно и механизам за следење на имплементацијата на антикорупциските мерки во утврдените области, ДКСК и во текот на 2016 година ќе продолжи во насока на водење и реализирање активна и ефикасна борба против корупцијата и судирот на интереси, со што пак ќе се создадат цврсти темели за идна сеопфатна борба против овие негативни општествени појави.

Со цел успешно остварување на активностите и утврдување на улогите на сите вклучени субјекти, во Акциониот план јасно се дефинирани надлежностите и обврските што ги имаат сите институции опфатени со Државната програма 2016-2019. Во смисла на ова, утврдени се надлежни институции кои директно до ДКСК ќе ги доставуваат податоците за статусот на реализација и ќе бидат одговорни за остварување на активностите како и вклучени институции кои ќе даваат поддршка, ќе соработуваат и ќе се грижат за успешно остварување на активностите, во утврдените насоки.

За таа цел, како прв чекор, од страна на сите институции опфатени со Државната програма 2016-2019, ќе се обезбеди номинација на лица преку кои ДКСК ќе ја остварува соработката и кои ќе бидат задолжени да доставуваат податоци за статусот на реализација на активностите. Втор значаен чекор во процесот на следење на остварувањето на Државната програма 2016-2019 е утврдување методологија за собирање и обработка на податоците за реализацијата на активностите и воспоставување на веб апликација за електронско доставување на податоци, како и обезбедување поголема обврсност и извештајност од страна на надлежните институции.

Со оглед на тоа дека во Државната програма 2016-2019 како посебна стратешка цел е поставена ефикасната координација на антикорупциските активности, следењето и евалуацијата на остварувањето, а истовремено ќе се мерат и ефектите од остварувањето, ДКСК ќе се насочи кон реализирање на сите фази од оваа стратешка цел кои се во насока на ефикасно и ефективно остварување на активностите од Државната програма 2016-2019.

2. Реализација на активностите од Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019, што се во надлежност на ДКСК за 2016

ДКСК за спречување на корупцијата непосредно или во соработка со надлежните институции, е вклучена во реализацијата на активностите од Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019.

Сите надлежни институции кои непосредно ќе ги спроведуваат активностите, имаат обврска навремено и квалитетно да ги реализираат активностите во согласност со утврдената динамика и временската рамка во Акциониот план на Државната програма 2016-2019.

Несомнено е дека целосната и ефикасна реализација на активностите утврдени со Државната програма претставува еден од клучните стратешки приоритети на Државната комисија за

спречување на корупцијата, па оттука ДКСК во текот на 2016 година како прва година за реализација на активностите максимално ќе се посвети и фокусира на започнување со нивното имплементирање. Тука пред се станува збор за активностите кои треба да започнат во 2016 година, а за кои како надлежна институција се јавува ДКСК. Во истата насока, а со цел започнување и континуирано остварување и на останатите антикорупциски мерки утврдени во Државната програма 2016-2019, ДКСК ќе ги поттикне надлежните институции да се насочат кон спроведување на активностите, имајќи го притоа предвид крајниот рок за нивната реализација.

3. Отпочнување со процесот на Антикорупциска проверка на легислативата

Антикорупциската проверка на легислативата е една од мерките утврдени во Планот на активности на Владата на Република Македонија во согласност со Листата на итни реформски приоритети за Република Македонија, доставен од страна на Европската комисија. Исто така, воведувањето на антикорупциска проверка на легислативата е обврска што произлегува и од Стратегијата за Југоисточна Европа 2020.

Државната комисија за спречување на корупцијата со донесувањето на Методологијата за антикорупциска проверка на легислативата која претставува унапредување на спроведувањето на нејзините надлежности утврдени во Законот за спречување на корупцијата и Законот за спречување судир на интереси, го утврди начинот на кој ќе се спроведува процесот на антикорупциска проверка на легислативата.

Првите чекори за отпочнување на процесот се во насока на унапредување на актите за воведување на антикорупциска проверка на легислативата (методологија, Деловник на Влада на РМ, внатрешни процедури), потоа обезбедување средства за ефикасно спроведување на Методологијата за антикорупциска проверка на легислативата, зајакнување на капацитетите на ДКСК за спроведување на овој процес како и спроведувањето на антикорупциската проверка на легислативата во согласност со Методологијата.

4. Постапување по пријави со наводи за сомневања за корупција

Согласно со надлежностите од Законот за спречување на корупцијата во делот на Спречувањето на корупцијата во политиката, во вршењето на јавните овластувања и во вршењето на работите од јавен интерес, ДКСК и во 2016 ќе постапува по предмети за конкретни случаи во кои постои сомневање за корупција иницирани преку пријави од граѓани или институции, по сопствено наоѓање, извештаи од релевантни институции и информации објавени во медиумите и по оформените предмети и понатаму ќе работи без исклучок, а подносителите на пријавите ќе ги известува за исходот од своето постапување.

Во случаи на утврдени основи на сомневања, Државната комисија за спречување на корупцијата покренува иницијативи за поведување постапки пред надлежни државни органи за утврдување кривична, прекршочна, дисциплинска и друг вид одговорност.

До Јавниот обвинител на Република Македонија и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Државната комисија за спречување на корупцијата покренува иницијатива за поведување постапка за кривично гонење, врз основа на сознанијата за постоење основи на сомневање за сторено дело на корупција. Со цел утврдување на фактичката состојба во конкретните случаи, Државната комисија прибира потребни информации и

документи од сите релевантни институции кои се обврзани бараните информации и документи писмено да и ги достават во куќи рокови.

Согласно со надлежностите од членот 49 став 1 алинеја 5 од Законот за спречување на корупцијата, Државната комисија за спречување на корупцијата покренува иницијатива за поведување постапка пред надлежните органи за разрешување, распоредување, сменување или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани функционери, службени или одговорни лица во јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал.

5. Постапување во спречување на корупција во изборен процес

Државната комисија за спречување на корупцијата покрај редовното постапување по предметите од областа на корупцијата, согласно со надлежностите утврдени во Законот за спречување на корупцијата во Главата прва - Корупција во политиката како и надлежностите утврдени во Изборниот законик, ќе земе активна улога и во изборниот процес во 2016 година.

Државните органи, институции и поединци, со цел да пресретнат прекршување на законот и на етичките норми во изборите, бараат мислење од Државната комисија за спречување на корупцијата дали може да преземат одредени дејствија во изборниот период какви што се постапките за вработување на неопределено и определено време, постапките за јавни набавки, постапките за издавање под закуп на имот во државна сопственост и други видови располагања со државен имот, како и мислење по барања за вонредни исплати на буџетски или фондовски средства и други располагања со буџетски средства на централно и на локално ниво.

Постапувајќи согласно со одредбите од Законот за спречување на корупцијата, до институциите кои ќе побараат мислење за постапување за време на овој вонредно значаен процес од аспект на пресретнување на незаконски располагања со јавните добра и нивно ставање во функција на изборите, Државната комисија за спречување на корупцијата, остварувајќи ја својата превентивна улога ќе се произнесе по секое од доставените барања мислења давајќи објасненија на законските норми и соодветни сугестии и препораки.

Во однос на примената на одредбите на Изборниот законик, учесниците на изборната кампања имаат обврска до Државната комисија за спречување на корупцијата, Државниот завод за ревизија и Државната изборна комисија да достават финансиски извештаи за наменската сметка на изборната кампања во законски утврдените рокови. Државната комисија за спречување на корупцијата постапувајќи во согласност со своите надлежности ќе ги објави сите доставени финансиски извештаи доставени од радиодифузерите и учесниците на изборната кампања на својата Веб страница, со што во целост ќе ја исполни својата законска обврска за почитување на принципот на транспарентност и ќе ги направи достапни до јавноста сите податоци со кои располага во врска со финансиските извештаи.

6. Следење на имотната состојба на службените лица

Државната комисија за спречување на корупцијата има надлежност да ја евидентира и следи имотната состојба и промените на имотната состојба на избраните и именуваните лица.

Сите примени анкетни листови од избрани и именувани лица, поднесени по избор на функција, по престанок на функција, за престанок на функција и повторен избор и за промена на функција, како и известувањата за промена на имотната состојба се внесуваат во базата на податоци и се објавуваат на ВЕБ страницата на ДКСК.

И во 2016 година Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно пропишаните “Критериуми за начинот на определување на анкетни листови кои ќе бидат предмет на проверка”, ќе ја продолжи постапката за системска проверка на анкетните листови по определен ИД број од базата на податоци, а исто така ќе ја спроведува и редовната проверка.

Согласно измените на Законот за спречување на корупцијата, превземени се активности за изработка на софтверско решение за Регистарот на избрани и именувани лица. По утврдување на формата и содржината на Регистарот, предвидено е негово ставање во функција најдоцна до јуни 2016 година, со што значително ќе бидат надминати евентуалните недостатоци кои се појавувале во текот на изминатите години при спроведување на законот.

Во рамките на ИПА 2010 Твининг проектот “Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата” се работи на анализа за подобрување на имплементацијата на антикорупциската правна и институционална рамка, со препораки за создавање на нормативни услови за проверка на имотната состојба на службените лица кои што анкетните листови ги доставуваат во институциите каде што се вработени.

7. Постапување по предмети за можен судир на интереси и по изјавите за судир на интереси

Државната комисија за спречување на корупцијата како единствена надлежна институција за спроведување на Законот за спречување судир на интереси, во 2016 година ќе продолжи да постапува по предмети од областа на судирот на интереси. Постапката за утврдување судир на интереси ќе се спроведува по службена должност, по барање на службеното лице, врз основа на пријава на друго лице, по барање на функционерот кој раководи со органот каде што е вработено службеното лице и врз основа на анонимна пријава.

Целта на оваа постапка за спроведување на Законот за спречување судир на интереси е да се обезбеди спречување на злоупотребата на јавните овластувања и должности на службеното лице за остварување на користољубиви цели за себе или блиски лица и да се обезбеди спречување на можноста приватниот интерес на службеното лице да го загрози јавниот интерес.

Државната комисија за спречување на корупцијата и понатаму ќе ги прибира изјавите за интереси од законските обврзници, ќе постапува по предметите во врска со изјавите за интереси и по предметите што се однесуваат на фактички и можен судир на интереси кај службените лица при што во годината што следи се очекува поголемен број на поднесени изјави за интереси, а со тоа и постапување по можни предмети за утврдување на судир на интереси, поради одржување на предвремените Парламентарните избори во 2016 година.

Државната комисија за спречување на корупцијата и во текот на 2016 година ќе врши редовна проверка на изјавите за интереси, при што исто така ќе поведува прекршочна постапка против службени лица за неподнесување на изјава за интереси во законски предвиден рок.

Државната комисија за спречување на корупцијата учествуваше во изготвување на Акциониот план за спроведување на Стратешките приоритети на Бирото за јавни набавки, при што на одржаните состаноци со претставници од Бирото за јавни набавки се отвори прашањето за содржината на Изјавата за непостоење на судир на интереси од член 62 од Законот за јавни набавки. Во 2016 година Државната комисија за спречување на корупцијата ќе изготви единствена форма на Изјавата за непостоење на судир на интереси за потребите на Договорните органи при спроведување на постапката за јавни набавки согласно Акциониот план за спроведување на Стратешките приоритети на Бирото за јавни набавки.

8. Твининг проект „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“ – во рамки на Инструментот за претпристапна помош (ИПА) финансиран од програмата на Европската Унија 2010

Остварувањето на оваа цел е тесно поврзано и води кон унапредување и/или остварување на останатите поставени цели. И во втората година од проектот што го спроведува Државната комисија за спречување корупција (ДКСК) во соработка со Сојузната служба за администрација на Германија, ќе се продолжи со реализирање на активностите од компонентите:

Компонента 1: Унапредување на антикорупциската правна и институционална рамка. Во рамките на оваа компонента се очекува финализирање на анализата на правната и институционалната рамка за превенција и репресија на корупцијата, со препораки за нивното унапредување, а со што ќе се придонесе во унапредувањето работењето и на размената информации и соработката меѓу телата надлежни за борба против корупцијата. Во рамките на оваа компонента експертите од земјата партнер – Германија продонесоа во изготвувањето на препораки што беа вградени во предлог законот за заштита на укажувачите. Законот за заштита на укажувачите беше донесен во ноември 2015 година. Во оваа компонента е предвидено да се развијат насоки / водич за заштита на укажувачите, развивање на систем на усогласеност (compliance system) во работењето на компаниите, како и подготовка на материјал за обуки на судиите и обвинителите за неунифицираната судска постапка

Компонента 2: Унапредување на системот за управување со судирот на интереси. Иако е извршена анализа на актуелниот систем на постапување со судирот на интереси и се изготвени препораки за неговото унапредување, со активностите од оваа компонента се планира поддршка на надлежните институции во имплементацијата на препораките.

Компонента 3: Градење на институционалните капацитети за спречување и борба против корупцијата, за финансирањето на политичките партии и изборните кампањи, спроведувањето обвинителни истраги и судење на случаи на корупција и за управувањето со одземен имот. Во рамките на ова компонента се веќе реализирани активности во насока на реализација на обука на обучувачи, работилници со пратениците на актуелниот состав на Собранието на РМ, а во 2016 активностите ќе се насочат кон реализација на обуки за институциите што се вклучени во превенцијата и борбата против корупцијата со фокус на финансирањето на политичките партии и изборните кампањи, како и заеднички обуки за судии и обвинители за спроведувањето обвинителни истраги и судењето во случаи на корупција.

Компонента 4: Развој на правна и институционална рамка и ИТ систем за прибирање и обработка на статистики за превенција и репресија на корупцијата. Оваа компонента има цел да развие систем за прибирање и обработка на податоци и статистики за корупцијата со цел нивно полесно следење и анализирање. По развојот и усогласувањето на нормативната рамка со што ќе се овозможи прибирање и задолжително доставување на потребните статистички податоци, што се веќе дефинирани во Методологијата за следење на антикорупциските политики од страна на надлежните институции усвоена од Владата на Република Македонија, следи вториот чекор што се очекува да се реализира во 2016 развој на ИТ решение за прибирање и обработка на податоците, со што оваа компонента ќе се заокружи како целина.

Компонента 5: Подигнување на свеста за борба против корупцијата. Оваа компонента се развива и ќе се спроведе од страна на експертска работна група од партнерите во проектот, со цел да се креираат алатки за јакнење на свеста и за едукација за спречување на корупцијата и судирот на интереси

Компонента 6: Воспоставување на конзистентно следење на анкетните листови и изјавите за интереси. Во рамките на оваа компонента е донесен правилник и образец за Регистар за избрани и именувани лица. Следи развивање на електронски/веб-базиран регистар на избрани и именувани службени лица, со што ќе се создаде и основа за електронско поднесување на анкетните листови и изјавите за интереси. Исто така ќе се развие ИТ систем за автоматизираната размена и обработка на податоци од страна на ДКСК со другите надлежни институции.

Компонента 7: Подобрување на следењето и ревизијата на финансирањето на политички партии и изборни кампањи.

По анализата на правната и институционалната рамка, во 2016 година се очекуваат препораки што ќе го доближат постојниот систем кон меѓународните стандарди. Ќе се развие алатка за следење како и прирачник за ревизија на политичките партии и изборните кампањи за институциите што вршат надзор. Исто така ќе биде изготвено и Упатство за организаторите на изборните кампањи во согласност со соодветната регулатива.

Компонента 8: Воспоставување на ефективно управување со одземен имот

Во рамките на Проектот се анализира системот на управување со одземен имот и капацитетите на Агенцијата за управување со одземен имот (АУОИ) по што се очекува изготвување препораки во врска со работните процеси, развивање упатства и прирачници за поефикасно управување со одземениот имот, како и поддршка во спроведувањето на предложениот начин на работа. Ќе бидат спроведени и соодветни обуки за вработените во АУОИ. Реализацијата на оваа компонента е започната уште во 2014 година.

Активностите предвидени во компонентите од ТВИНИНГОТ, се планирани како активности во останатите цели од оваа Програма за работа на ДКСК, поради што во Акцискиот план не се разработува како посебна цел.

9. Имплементација на Законот на заштитата на укажувачите

На крајот на 2015 година се донесе Законот за заштита на укажувачите со што Република Македонија исполни уште една од препораките од Извештајот на ЕУ за напредокот на РМ за 2015 година и една од активностите предвидени во Државната програма. Во периодот што следи се очекува донесување на Правилници за заштитено внатрешно пријавување во јавниот сектор и за заштитено надворешно пријавување во јавниот сектор, како и Насоки за донесување на внатрешни акти со кои се уредува заштитено внатрешно пријавување во правните лица во приватниот сектор.

ДКСК во 2016 ќе се насочи кон анимирање на институциите од јавниот сектор кон имплементација на Законот.

10. Зајакнување на капацитетите на ДКСК

Државната комисија за спречување на корупцијата и натаму ќе работи на јакнење на капацитетите во насока на пополнување на потребни работни места, особено во насока на остварување на процесот на антикорупциска проверка на легислативата, а во согласност со усогласените акти за Организација и систематизација со Законот за вработените во јавниот сектор.

Зајакнување на капацитетите на институцијата ќе се реализира и преку унапредувања, едукација и опремување.

Имено, во насока на остварување на целта, инструментот ТАИЕХ би се искористил за реализирање на студиски посети во насока на јакнење на капацитетите на Државната комисија и Секретаријатот, користење на експертска помош и реализирање на тематски работилници.

Понатамошното обучување на вработените би се остварило согласно Годишниот план за обуки на вработените на Секретаријатот на ДКСК за 2016 изготвен согласно Законот за административни службеници.

Се очекува обезбедување на софтверска и хардверска информатичка опрема со што би се создале предуслови за приклучување кон системот на интероперабилност и воспоставување на Регистарот на избрани и именувани лица, како и апликација за пополнување на Образецот за имотна состојба и интереси (ОИСИ). За остварување на оваа цел ќе се користат средства од ИПА ТВИНИНГ проектот, буџетот на ДКСК за 2016 и обезбедена донација од Сојузна Република Германија.

11. Отпочнување и спроведување на активности во насока на реализација на проектот “Антикорупциска едукација на учениците од средните училишта”

Државната комисија за спречување на корупција од крајот на 2010 година па се до почетокот на 2015 успешно го спроведе проектот „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“. Проектот беше одобрен од Министерството за образование и наука и се реализира во соработка со Бирото за развој на образованието. Опфатени беа 4 пилот основни училишта од три општини.

Република Македонија мора да го продолжи и унапреди процесот на интегрирање на антикорупциската едукација што е фундамент кон градење на активно граѓанство кај младите. Следен чекор е воведување на антикорупциска едукација на учениците од средните училишта. Со веќе изразената подготвеност на Министерство за образование и наука, да соработува со Државната комисија на проектот на воведување на антикорупциска програма и обезбедена поддршка од меѓународна организација, планираните активности би воделе кон реализација на идејата е за почеток, низ пилот предавањата во шест училишта од средно образование да се покаже и на терен дека ваквата образовна програма може да даде придонес и врз основа на позитивните резултати од теренот понатаму да ја промовира идејата за системско интегрирање на антикорупциските предавања и содржини во средните училишта.

12. Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси, Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор

Меѓуинституционалната соработка е еден од предусловите за водење ефикасна и долгорочна борба против корупцијата, а токму постигнувањето практични резултати на планот на ефикасноста е стратешка цел кон која Државната комисија за спречување на корупцијата ќе се стреми и во 2016 година.

Согласно со потпишаните документи за унапредување на соработката, координацијата и заедничкото дејствување на полето на превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси со државните органи и институции, невладиниот и приватниот сектор, Државната комисија во текот на 2016 година ќе ги интензивира контактите и средбите со потписниците на овие документи со цел поефикасна превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во Република Македонија.

Целта е постигнување и одржување на непосредна речиси дневна комуникација меѓу институциите за брза размена на бараните информации, скратување на роковите и зголемување на оперативната ефикасност. Истовремено тоа ќе значи поттик и поголема подготвеност на сите институции да ја зголемат ефикасноста во борбата против корупцијата врз меѓусебно стриктно почитување на надлежностите и преземање на дејствијата во континуитет со цел намалување на непотребните формалности и одбегнување на паралелното изолирано работење.

Државната комисија за спречување на корупцијата ќе продолжи да ја остварува соработката и преку размена на достапни информации и иницијативи од областа на корупцијата и судирот на интереси, реализација на работилници, јавни дебати, конференции и кампањи за подигање на јавната свест, стручна соработка во процесот на едукација и обука, подготовка на законската регулатива која третира материја од областа на корупцијата и судирот на интереси, спроведување истражувања и анализи на корупцијата и судирот на интереси како и соработка во реализацијата на проекти од заеднички интерес.

13. Јакнење на меѓународната соработка на мултилатерална и билатерална основа, развивање и имплементирање на проекти

Имајќи ги предвид законските надлежности, Државната комисија за спречување на корупцијата и во текот на 2016 година ќе ја продолжи веќе воспоставената практика на соработка со меѓународните организации и со антикорупциските тела на други држави, но и нејзино натамошно зајакнување и развивање. Ова во одредена мерка ќе овозможи поддршка за успешна реализација на низа проектни активности на Државната комисија во овој период, но и поддршка на работата на меѓународните организации со кои ДКСК соработува.

Во насока на јакнење на меѓународната соработка со антикорупциски органи и тела на други држави, меѓународни институции и организации, Државната комисија и во текот на 2016 година ќе учествува на меѓународни и регионални конференции на теми посветени на борба против корупцијата и судирот на интереси, ќе реализира работни средби со претставници на антикорупциски институции од други земји, ќе ја продлабочи и унапреди веќе воспоставената соработка преку интензивирање на состаноци и размена на податоци, ќе поттикнува потпишување на меморандуми за соработка како и други документи за подобрување на меѓународната соработка за превенција на корупцијата и судирот на интереси, ќе учествува во реализација на проекти за борба против корупцијата и судирот на интереси.

Во делот на взаемната соработка со меѓународните организации и тела, ДКСК активно ќе учествува во исполнувањето на програмските цели на Антикорупциската мрежа на ОЕЦД, УНДП, УНОДЦ, ОБСЕ, , ГРЕКО, РАИ, РЕСПА и др.

14. Подигнување на свеста за борба против корупцијата и судирот на интереси, а особено јакнење на личниот и институционалниот интегритет

Јакнењето на транспарентноста и отчетноста на Државната комисија за спречување на корупцијата кон другите институции, јавноста и граѓаните не само што е законска обврска, туку претставува и долгорочен приоритет. За остварување на оваа цел, Државната комисија за спречување на корупцијата и во 2016 година планира повеќе активности во насока на зајакнување на јавната свест за негативното влијание на корупцијата и судирот на интереси и промовирање на интегритетот, со фокус на примена на Законот за заштита на укажувачите.

Во текот на 2016 година Државната комисија за спречување на корупцијата во рамките на ИПА ТВИНИНГ 2010 проектот и согласно утврдените план и динамика ќе продолжи со реализација на обуки од областа на корупцијата, судирот на интереси и интегритетот.

Надоврзувајќи се на една од претходните цели од оваа Програма, а во насока на градење на свеста, во оваа година ДКСК планира отпочнување со неколку годишниот проект: Антикоруписка едукација на учениците од средните училишта.

ДКСК ќе настојува и во 2016 односите со јавноста да ги гради како одговорна институција со цел да придонесе за објективно информирање на граѓаните на начин и во мерка што одговараат на нејзината општествена позиција и улога.

Преку различни форми на односи со јавноста ДКСК ќе продолжи континуирано да нуди информации за своето постапување и за прашања што се наметнуваат како актуелни од аспект на препознавање и спречување на корупцијата и судирот на интереси.

Сите позначајни пишани документи ДКСК ќе продолжи да ги објавува на својата веб- страница и да реагира на секое барање од медиумите преку давање коментари или стручни мислења со цел помагање во квалитетното информирање на јавноста за актуелни прашања од областа на корупцијата и судирот на интереси.

Цел 1: Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019

Ред. Бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Одржување работилница на тема „Мониторинг и евалуација на антикорупциски стратегии“	Почеток на февруари 2016 година	-Одржана работилница	ТАИЕХ
2.	Реализирање на подготвителни активности во насока на успешно следење на активностите од ДП	Прв квартал на 2016	-Изготвена база на податоци во ДКСК за номинираните лица -Креирана веб апликација за електронско доставување на податоците	Граѓанска организација МЦМС
3.	Воспоставување платформа за координација, комуникација, поддршка и соработка меѓу ДКСК и институциите со цел остварување на активностите од Државната програма	Две средби - мај и октомври 2016	-Одржани работни средби со претставниците од надлежните/вклучените институции	Буџет на ДКСК
4.	Прибирање, обработка и анализа на добиените податоци	Декември 2016	-Добиени податоци од сите надлежни институции	Буџет на ДКСК

Цел 2: Реализација на активностите од Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016-2019, што се во надлежност на ДКСК за 2016

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Креирање на План и динамика за реализација на активностите од ДП 2016-2019 по години, во надлежност на ДКСК	Февруари 2016	-Донесен План и динамика за реализација на ДП 2016-2019 по години, во надлежност на ДКСК	Буџет на ДКСК
2.	Реализирање на активностите од ДП 2016 – 2019 година во надлежност на ДКСК, согласно Планот и динамика реализација на активностите, а кои се однесуваат на 2016	Континуирано	-Реализирани активности од ДП 2016 – 2019 согласно Планот и динамика за реализација, кои се однесуваат на 2016	Буџет на ДКСК, Меѓународни организации

Цел 3: Отпочнување со процесот на Антикоруписка проверка на легислативата (АПЛ)				
Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Унапредување на капацитетите на ДКСК за спроведување на антикорупциската проверка на легислативата	2016	-Зајакнати капацитети на ДКСК за спроведување на антикорупциска проверка на легислативата	Буџет на ДКСК
2.	Спроведување на процесот на АПЛ во согласност со Методологијата за АПЛ	2016 по измена на Деловникот за работа на Владата на РМ	-Изготвен годишен извештај за проверените закони во согласност со методологијата за АПЛ	Буџет на ДКСК
Цел 4: Постапување по пријави со наводи за сомневања за корупција				
Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Постапување по пријави за постоење сомнеж за корупција (поднесени од граѓани, правни лица, наоди од медиуми, наоди од надлежни државни органи, по сопствена иницијатива	Континуирано 2016	-Број на оформени предмети/број на покренати иницијативи за кривично гонење	Буџет на ДКСК
Цел 5: Постапување во спречување на корупција во изборен процес				
Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Постапување по барања за мислења доставени од институции во врска со дејствија врзани со располагање со буџетски средства за време на изборниот процес	2016 по донесување на Одлуката за распишување на изборите	-Број на обарања мислења /број на дадени мислења	Буџет на ДКСК

Цел 6 : Следење на имотната состојба на службените лица

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Редовна проверка на податоците од анкетните листови (по сопствена иницијатива, по пријава, наводи во медиуми)	Континуирано	-Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за испитување на имот и имотна состојба -Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за поведување прекршочна постапка	Буџет на ДКСК
2.	Системска проверка на анкетните листови согласно со „Критериумите за начинот на определување на анкетни листови кои ќе бидат предмет на проверка“	Континуирано	-Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за испитување на имот и имотна состојба -Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за поведување прекршочна постапка	Буџет на ДКСК
3.	Ажурирање на базата за анкетни листови со податоци од новопримени анкетни листови и податоци за промени во имотната состојба	Континуирано	-Број на доставени анкетни листови од избрани и именувани лица/ број на доставени промени во имотна состојба -Број на објавени анкетни листови	Буџет на ДКСК
4.	Воспоставување на Регистар на избрани и именувани лица	Прва половина на 2016 година Втора половина на 2016 година / континуирано	-Инсталирано софтверско решение -Број на доставени образци од избарани и именувани лица -Број на евидентирани податоци на избрани и именувани лица	Донација Буџет на ДКСК

ЦЕЛ 7: Постапување по предмети за можен судир на интереси и постапување по изјавите за судир на интереси

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Постапување по предмети од областа на судирот на интереси (по службена должност, по барање на функционерот кој раководи со органот, по барање на службено лице, врз основа на пријава)	Континуирано	-Број на оформени предмети/број на завршени предмети -Број на предмети во кои е утврден судир на интереси/ број на предмети во кои е постапено по укажување од ДКСК -Број на изречени јавни опомени и иницијативи за престанок на вршењето на јавните овластувања или должности	Буџет на ДКСК
2.	Ажурирање на базата со податоци од новопримени изјави за интереси	Континуирано	Број на доставени изјави за интереси /број на ажурирани изјави за интереси	Буџет на ДКСК
3.	Изготвување на единствена форма на Изјавата за непостоење на судир на интереси за потребите на Договорните органи при спроведување на постапката за јавни набавки согласно Акциониот план за спроведување на Стратешките приоритети на Бирото за јавни набавки	Февруари 2016	-Донесена единствена форма на Изјавата за непостоење на судир на интереси согласно Акциониот план за спроведување на Стратешките приоритети на Бирото за јавни набавки.	Буџет на ДКСК

4.	Редовна проверка на изјавите за интереси	континуирано	-Број на проверени изјави за интереси / број на поднесени барања за поведување прекршочна постапка -Број на проверени изјави за интереси / број на оформени предмети за можен судир на интереси -Број на предмети во кои е утврден судир на интереси/ број на предмети во кои е постапено по укажување од ДКСК	Буџет на ДКСК
----	--	--------------	--	---------------

Цел 9: Имплементација на Законот за заштита на укажувачите

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Изготвување Проект за промовирање на укажувањето како позитивен чекор во борба против корупцијата (за спроведување обуки, кампањи, водичи)	Јуни 2016 година	-Изготвен Проект	Донација
2.	Имплементација на активностите од Проектот предвидени за 2016 година	Јуни-декември 2016 година	-Имплементирани Активности	Донација
3.	Утврдување листа на овластени лица за прием на пријави доставени заради заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор	Трет квартал од 2016 година	-Утврдена листа	Буџет на ДКСК

Цел 10: Зајакнување на капацитетите на ДКСК

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Спроведување на постапки за вработување/унапредување на вработените во Секретаријатот на ДКСК	Втора половина од 2016	-Број на ново вработени -Број на унапредени	Буџет на ДКСК
2.	Спроведување на обуки на членовите и вработените во ДКСК согласно листата на ТАИЕКС проекти, календарот на МИОА за обука на државни службеници, поддршка од странски донатори и организации (и во согласност со Годишен план за обуки на административни службеници во ДКСК за 2016)	Континуирано цела 2016	-Број на спроведени обуки	Буџет ДКСК ТАИЕХ, МИОА, ТВИНИНГ ИПА 2010, РЕСПА други донатори
3.	Обезбедување на информатичка опрема заради создавање предуслови за вклучување на ДКСК кон системот на интероперабилност	Прва половина на 2016	-Усогласен систем на електронска размена што доведува до унапредување на работењето на ДКСК	Буџет на ДКСК ТВИНИНГ ИПА 2010

Цел 11: Отпочнување и спроведување на активности во насока на реализација на проектот "Антикорупциска едукација на учениците од средните училишта"

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Обезбедување писмена согласност од МОН и БРО за имплементација на проектот "Антикорупциска едукација на учениците од средните училишта"	Јануари – февруари 2016	-Обезбедена согласност	Буџет на ДКСК

2.	Воспоставување соработка со странска организација заради обезбедување финансиска и друг вид поддршка за имплементација на проектот “Антикорупциска едукација на учениците од средните училишта”	Февруари – март 2016	-Обезбедена поддршка	Буџет на ДКСК
3.	Имплементација на активностите од проектот “Антикорупциска едукација на учениците од средните училишта”	Март – декември 2016	-Имплементирани активности од Проектот планирани за 2016 година	Меѓународна организација

Цел 12: Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор

Ред. бр	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Протоколот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси	Квартално во текот на цела 2016	-Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	Буџет на ДКСК
2.	Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Меморандумот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во невла диниот сектор	Квартално во текот на цела 2016	-Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	Буџет на ДКСК
3.	Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Меморандумот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во приватниот сектор	Квартално во текот на цела 2016	-Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	Буџет на ДКСК

Цел 13: Јакнење на меѓународната соработка на Државната комисија за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа и развивање на проекти

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Учество на редовни состаноци на Мрежата за интегритет и етика на антикорупциските тела од земјите на Западен Балкан (РЕСПА)	2016	-Реализирани состаноци	Средства обезбедени од РЕСПА
2.	Реализација на ИПА ТВИНИНГ 2010 "Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата" (Цел 7)	2016	-Реализирани активности утврдени со проектот	Средства обезбедени од ЕУ
3.	Воспоставување на соработка за размена на искуства и реализирање на периодични средби меѓу антикорупциските тела од регионот	2016	-Број на реализирани средби	Буџет на ДКСК
4.	Учество на меѓународни конференции, работилници и евалуации	Континуирано 2016	-Број на добиени покани/Број на учества	Средства обезбедени од организаторот
5.	Развивање и спроведување на проекти поддржани од меѓународни организации во Република Македонија	Континуирано 2016	-Број на обезбедени Проекти	Буџет на ДКСК

Цел 14: Подигнување на свеста за борба против корупцијата и судирот на интереси, а особено јакнење на личниот и институционалниот интегритет

Ред. Бр.	Активност	Рок на реализација	Показател на активност	Потребни / Обезбедени средства
1.	Донесување на Правила за односи со јавноста	Мај 2016	-Донесени Правила за односи со јавноста	Буџет на ДКСК
2.	Имплементација на Правилата за односи со јавноста	Континуирано	-Број на реализирани активности од вкупно предвидените	Буџет на ДКСК
3.	Одржување состаноци со пратениците / претставници на пратенички групи/ политички партии	Септември 2016	-Одржани состаноци	ИПА ТВИНИНГ 2010

4.	Спроведување специјализирани обуки за ДЗР, МП, АУОИ, УФП, МВР, МФ, УЈП, Управа за финансиско разузнавање, Комисија за заштита на конкуренција, ЦУ, БЈН соодветни со специфичноста на самата институција.	2016 година (во согласност со утврдена Програма)	-Спроведени обуки	ИПА ТВИННИНГ 2010
5.	Спроведување специфични обуки за превенција од корупцијата, судирот на интереси и интегритетот во приватниот сектор	2016 година (во согласност со утврдена Програма)	-Спроведени обуки	ИПА ТВИННИНГ 2010
6.	Спроведување обука на новинарите, спроведување на истражувачко новинарство во врска со коруптивни дејствија	2016 година (во согласност со утврдена Програма)	-Спроведени обуки	ИПА ТВИННИНГ 2010
7.	Спроведување обуки за финансирање на политичките партии и изборните кампањи – вклучени институции ДЗР, МФ, ДИК, ДКСК и ПП (предлог за вклучување и ГО и др вклучени во следење на изборите), за ефикасно спроведување на правила за финансирање на ПП и изборни кампањи, спроведување на Законот за финансирање на политички партии и Изборниот законик како и подобрување на соработката меѓу нив	2016 година (во согласност со утврдена Програма)	-Спроведени обуки	ИПА ТВИННИНГ 2010
8.	Спроведување обуки за превенција од корупцијата, судирот на интереси и интегритетот организирани од страна на други институции	Континуирано во текот на 2016 година по утврден календар на обуки	-Спроведени обуки	Буџет на ДКСК